

2024
KPSS

A'dan

TÜRKÇE

Z'ye

KONU
ANLATIMLI

KPSS
TÜRKÇE
KONU ANLATIMLI

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

©

Bütün yayın hakları Data Yayınları'na aittir.

Yayıncının ve editörün izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

Kitabın bilimsel sorumluluğu editör ve yazarlara aittir.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE SATILMAKTADIR.

Sertifika No

40447

ISBN

978-625-6440-96-8

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

SÖZCÜKTE ANLAM.....	5
▶ ÇOK ANLAMLILIK.....	5
▶ SÖZCÜKLERDE ANLAM OLAYLARI.....	8
▶ SÖZCÜKLER ARASI ANLAM İLİŞKİSİ.....	10
SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM.....	11
▶ İKİLEMELER.....	11
▶ DEYİMLER.....	12
▶ ATASÖZLERİ.....	12
▶ ÖZDEYİŞLER.....	12
▶ KALIPLAŞMAMIŞ SÖZ ÖBEKLERİ (SÖZ YORUMU).....	13
▶ CÜMLEYE SÖZCÜK / SÖZ ÖBEĞİ YERLEŞTİRME.....	13
▶ TEST 1.....	14
▶ TEST 2.....	17

2. BÖLÜM: CÜMLEDE ANLAM

▶ CÜMLEDE ANLATIM.....	21
▶ CÜMLELER ARASI ANLAM İLİŞKİSİ.....	24
▶ CÜMLEDE KAVRAMLAR VE DUYGULAR.....	26
▶ ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE CÜMLELER.....	29
▶ CÜMLE TAMAMLAMA.....	30
▶ CÜMLE ANALİZİ.....	31
▶ CÜMLE OLUŞTURMA.....	31
▶ İKİ CÜMLENİN BİRLEŞTİRİLMESİ.....	32
▶ TEST 1.....	33
▶ TEST 2.....	36

3. BÖLÜM: PARÇADA ANLAM

▶ PARAGRAF.....	39
▶ PARAGRAFTA KONU.....	39
▶ PARAGRAFTA BAŞLIK.....	39
▶ PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE.....	40
▶ PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER.....	41
▶ PARAGRAFTA YAPI.....	42
▶ TEST 1.....	49
▶ TEST 2.....	53

4. BÖLÜM: ANLATIM ÖZELLİKLERİ

▶ ANLATIM BİÇİMLERİ.....	57
▶ DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI.....	60
▶ ANLATIMDA BAŞVURULAN YOLLAR.....	64
▶ İYİ BİR ANLATIMDA BULUNMASI GEREKEN ÖZELLİKLER.....	66
▶ TEST 1.....	68
▶ TEST 2.....	71

5. BÖLÜM: SES BİLGİSİ

▶ TÜRKÇEDE SESLER.....	73
▶ ÜNLÜ UYUMLARI.....	73
▶ SES OLAYLARI.....	75
▶ TÜRKÇENİN BAŞLICA SES ÖZELLİKLERİ.....	80
▶ TEST 1.....	81
▶ TEST 2.....	84

6. BÖLÜM: YAZIM KURALLARI

▶ BÜYÜK HARFLERİN KULLANIMI.....	87
▶ “Kİ”NİN YAZIMI.....	91
▶ “DE”NİN YAZIMI.....	92
▶ “Mİ” SORU EKİNİN YAZIMI.....	93
▶ “İLE”NİN YAZIMI.....	93
▶ İKİLEMELERİN YAZIMI.....	93
▶ SAYILARIN YAZIMI.....	94
▶ YABANCI ÖZEL ADLARA GELEN EKLERİN YAZIMI.....	94
▶ KISALTMALARIN YAZIMI.....	95
▶ SATIR SONUNDA SÖZCÜKLERİN BÖLÜNMESİ.....	96
▶ PEKİŞTİRMELİ SÖZLERİN YAZIMI.....	96
▶ BİRLEŞİK SÖZCÜKLERİN YAZIMI.....	97
▶ TEST 1.....	100
▶ TEST 2.....	103

7. BÖLÜM: NOKTALAMA İŞARETLERİ

▶ NOKTALAMA İŞARETLERİ.....	105
▶ TEST 1.....	117
▶ TEST 2	120

8. BÖLÜM: SÖZCÜKTE YAPI

▶ KÖK.....	123
▶ EKLER.....	124
▶ YAPILARINA GÖRE SÖZCÜKLER	131
▶ TEST 1.....	133
▶ TEST 2	136

9. BÖLÜM: SÖZCÜK TÜRLERİ (İSİM SOYLU SÖZCÜKLER)

▶ ADLAR (İSİMLER)	139
▶ SIFATLAR (ÖN ADLAR).....	141
▶ ZAMİRLER (ADILLAR)	144
▶ ZARFLAR (BELİRTEÇLER).....	147
▶ EDATLAR (İLGEÇLER).....	149
▶ BAĞLAÇLAR	149
▶ ÜNLEMLER.....	150
▶ TEST 1.....	151
▶ TEST 2	154

10. BÖLÜM: TAMLAMALAR

▶ SIFAT TAMLAMASI.....	157
▶ AD (İSİM) TAMLAMALARI	158
▶ TEST 1.....	161

11. BÖLÜM: FİİLLER - EK FİİL - FİİLİMSİ

▶ FİİLLER (EYLEMLER)	163
▶ EK FİİL (EK EYLEM)	167
▶ FİİLİMSİ (EYLEMSİ).....	169
▶ TEST 1.....	171
▶ TEST 2	174

12. BÖLÜM: CÜMLENİN ÖGELERİ

▶ TEMEL ÖGELER	177
▶ YARDIMCI ÖGELER.....	178
▶ CÜMLE DIŞI UNSURLAR.....	180
▶ TEST 1.....	181
▶ TEST 2	183

13. BÖLÜM: FİİLDE ÇATI

▶ ÖZNE - YÜKLEM İLİŞKİSİ.....	185
▶ NESNE - YÜKLEM İLİŞKİSİ.....	187
▶ TEST 1.....	189
▶ TEST 2	192

14. BÖLÜM: CÜMLE TÜRLERİ

▶ YÜKLEMİN TÜRÜNE GÖRE CÜMLELER	195
▶ YÜKLEMİN YERİNE GÖRE CÜMLELER	196
▶ ANLAMINA GÖRE CÜMLELER	197
▶ YAPISINA GÖRE CÜMLELER	200
▶ TEST 1.....	203
▶ TEST 2	206

15. BÖLÜM: ANLATIM BOZUKLUĞU

▶ ANLAMLA İLGİLİ BOZUKLUKLAR.....	209
▶ YAPIYLA İLGİLİ BOZUKLUKLAR.....	214
▶ TEST 1.....	221
▶ TEST 2	224

16. BÖLÜM: SÖZEL MANTIK

▶ SÖZEL MANTIK (SÖZEL AKIL YÜRÜTME).....	227
▶ TEST 1.....	234
▶ TEST 2	237

▶ CEVAP ANAHTARI	239

DATA YAYINLARI

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükler, dilimizin en küçük anlam birimleridir. Her sözcüğün bir anlamı vardır. Sözcükleri cümle içinde kullandığımızda onların hem gerçek anlamlarından hem de dilin kullanım sahası içinde kazanmış oldukları diğer anlamlarından yararlanırız.

Bazı sözcüklerin birden fazla anlamı vardır. Bu anlam çeşitliliği, kelimeleri kullanırken daha özenli olmamızı gerektirirken sözcüklerin de çok anlamlılık özelliğini ön plana çıkarır.

ÇOK ANLAMLILIK

Her sözcük bir nesneyi, durumu, eylemi ya da kavramı karşılar. Kendine ait bir anlamı olan sözcükler, dilin kullanılış sürecinde yeni anlamlar da kazanabilir. Bir dilde sözcüklerin çok anlamlılık göstermesi, anlatımda zenginliğin göstergesidir.

Örnek

- Kanayan parmağını steril bir bezle **sardım**. (*Etrafında çevirmek*)
- Sarmaşıklar neredeyse evin yarısını **sarmıştı**. (*Kuşatmak*)
- Çocuklarımı öpüp, **sarmayalı** yıllar oldu. (*Kucaklamak*)
- Yetimleri **saran**, besleyen, hayırsever bir kadındı. (*Korumak, gözetmek*)
- Taşınırken tüm bardakları kâğıda **sardım**. (*Bir şeyi başka bir şeyin içine koyup onunla kaplamak*)

Bu cümlelerde "sarmak" sözcüğü, beş farklı anlamda kullanılmıştır.

NOT

Bir sözcüğün çok anlamlı olma durumu, cümledeki kullanımından ve diğer sözcüklerle olan anlam ilişkisinden anlaşılır.

Örnek

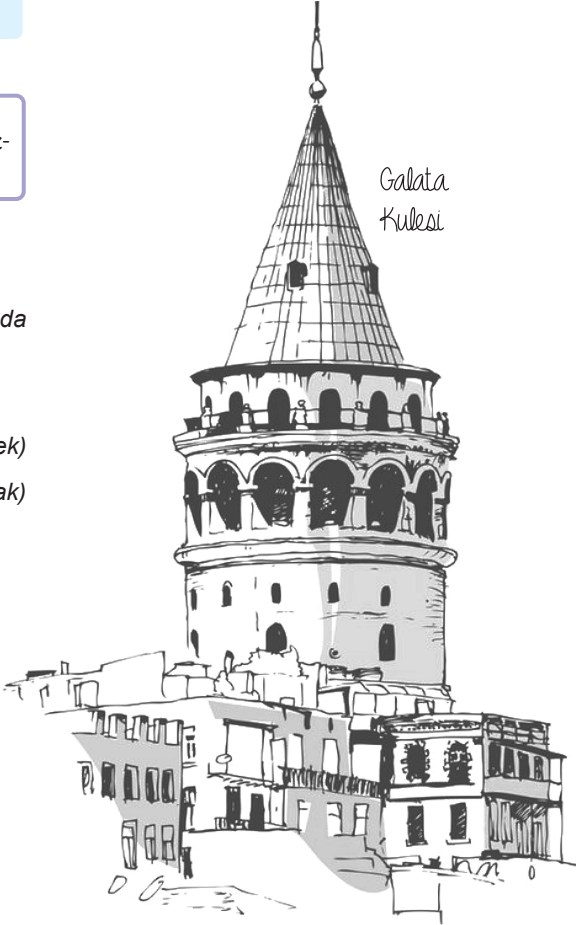
- Toplantısı uzun sürdüğünden akşamki maçı **kaçırdı**. (*Bir işi belirlenen zamanda yapamamak*)
- Bakkalın çırağı kız **kaçırmış** diye duyduk. (*Zor kullanarak yanında götürmek*)
- Kemal Sunal'la tanışma fırsatını **kaçırdım**. (*Bir daha ele geçmemek üzere yitirmek*)
- Sen söylene söylene etrafındakileri **kaçırdın**. (*Gitmek, kaçmak zorunda bırakmak*)
- Akşam yemeğini biraz fazlaca **kaçırmışım**. (*Ölçüyü, sınırı aşmak*)

GERÇEK (TEMEL) ANLAM

Bir sözcüğün herkesçe bilinen ilk anlamına gerçek (temel) anlam denir. Sözcüğün temel anlamı, "akla gelen ilk anlamı"dır.

Örnekler

- Bu kadar yumuşak bir koltukta daha önce hiç oturmamıştı.
- Soğuk kış gecelerinde sokaklarda yalnız dolaşıyordu.
- Ağaçtan düşünce kolunu kırmıştı.
- Kızarmış ekmekle kahvaltı yapmak en büyük zevkiydi.

CÜMLEDE ANLAM

Bir duyguyu, düşünceyi, eylemi anlatan, yargı bildiren söz veya söz grubuna cümle denir. Cümleler; anlatım özellikleri, anlam ilişkileri, içerdikleri kavramlar, belirttikleri duygular bakımından farklı başlıklar altında değerlendirilir.

CÜMLEDE ANLATIM

NESNEL ANLATIM

Kişiden kişiye değişmeyen, herkes için geçerliliği aynı olan yargılardır. Doğruluğu ya da yanlışlığı kanıtlanabilen; bilgiyi olduğu gibi, yorum katmadan aktaran cümlelerdir.

Örnekler

- Anadolu, insanlık tarihi boyunca birçok uygarlığa hatta peygamberlere ev sahipliği yapmıştır.
- Bazı hayvan türleri hem denizde hem de karada yaşayabilir.
- Stephen Hawking 76 yaşında hayatını kaybetti.
- Şehirleşme oranı yüksek bölgelerin ortalama sıcaklığı, kırsal bölgelerinkinden 1-3 °C daha yüksektir.

ÖZNEL ANLATIM

Bir kavramı, olayı, durumu, kişiyi ya da eseri kişisel görüş belirterek anlatan cümlelerdir. Özne cümlelerde anlatım "bence, bana göre" mantığına dayanır. En belirgin özelliği herkesçe kabul görmeme ihtimalinin var olmasıdır.

Örnekler

- Öyküdeki kuru üslup giderek okuyucuyu sıkıya başlıyor, bir süre sonra okur kitabı okumaktan vazgeçiyor.
- İstanbul, tarihi ve doğal güzellikleriyle eşsiz bir şehirdir.
- Ressam, serginin giriş kapısına yakın bir yerde muhteşem bir eserini sergiliyordu.
- Çalışma koşulları çok ağır bir işte çalışıyorsunuz.

NOT

Benzetme, kişileştirme ve duygusal anlatımların olduğu cümlelerde öznellik söz konusudur.

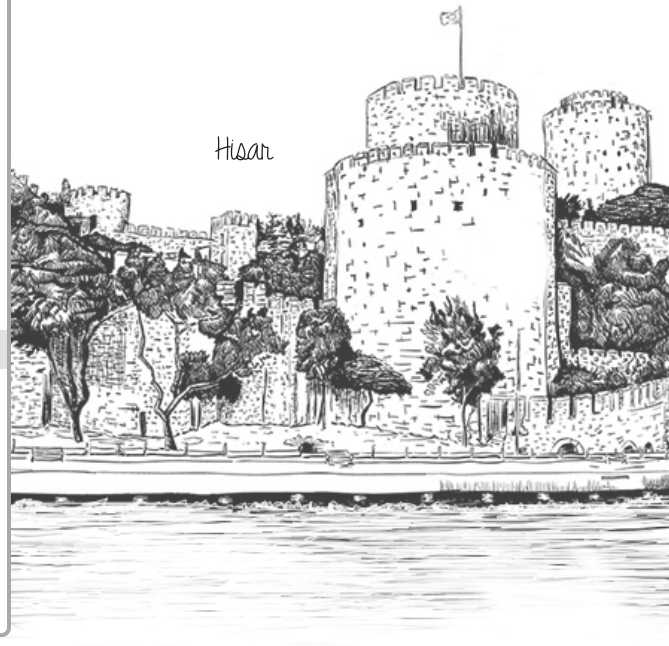
Örnek Soru

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişisel görüşe yer verilmemiştir?

- Yazar romanında, ölümle sonuçlanan bir olayda adı geçen kişilerin psikolojilerine ilişkin bilgiler vermişti.
- Eserinde, birkaç çarpıcı olayı ustaca anlatarak okurların bu konuda yorum yapmasına zemin hazırlamış.
- Son eserinde, sarsıcı toplum gerçeklerine dikkat çekip bunlara kalıcı çözümler önermiştir.
- Son romanında merak ve heyecan öğelerini yoğun bir biçimde kullanarak okuyucuyu etkilemeye çalışıyor.
- Bu eseriyle, beğenilen bir yazar olduğunu, bir kez daha ortaya koyuyor.

Çözüm

B seçeneğinde "çarpıcı, ustaca", C seçeneğinde "sarsıcı, kalıcı", D seçeneğinde "yoğun bir biçimde, etkilemeye çalışıyor", E seçeneğinde "beğenilen" sözleri anlatıcının kişisel yorumunu ortaya koyan sözlere a seçeneğindeki cümlede ise kişisel görüşe yer verilmemiş, kanıtlanabilen nesnel bir bilgiye yer verilmiştir.

PARÇADA ANLAM

PARAGRAF

Bir düzyazının konu bütünlüğü çerçevesinde satır başlarıyla birbirinden ayrılmış her bölümüne paragraf denir. Her paragraf metnin ana konusu ile ilgili farklı bir anlam ya da içerik özelliği taşır.

Kendi içinde bir anlam bütünlüğüne sahip olan paragraflarda cümleler bir zincirin halkaları gibi birbirine bağlıdır.

Örnek

- En büyük yalnızlık insanın kendine karşı yalnızlığıdır. Ruhunun, hayal edebilme ve sevebilme potansiyelinin farkına varamayan herkes, yalnızlıkların en büyüğünü yaşıyor demektir. Ölüme selam durup hayatın farkında olmalı insan. Rüyasından henüz uyanan bir çocuğun, içine doğduğu "an"ı anlamlandırma çabasına dikkat kesilmeli. Ya da gerçekten uyanmaya ilk adımını atmış, soluğu kesilmiş bir bedenin ruhunu ötelere teslim etmesine, bir "öteki"nin doğuşuna şahitlik etmeli. Onlar -gidenler- birlikte ve biz yalnızız, bir başımıza sınanmaktayız. Tanıyabileceğimiz, dostluğuna güvenebileceğimiz ve ihtiyaç duyduğumuz tek gerçek, kendi varlığımızdır esasında.

PARAGRAFTA BAŞLIK

Bir paragrafın başlığı, paragrafın neden bahsettiğini ve yazılış amacı ile ilgili ipuçları vermelidir. Başlık konuyla doğrudan ilgilidir. Başlıkta birkaç sözcükle konu en güzel şekilde ifade edilebilir. Okuyucu başlığı gördüğünde konuyu anlamalıdır.

Örnek

- Havadaki (atmosfer) su buharının yoğunlaşması sonucu oluşan nemle yüklü bulutların yeryüzüne düşmesi demek olan sis, görüş alanını büyük ölçüde sınırlar. Denizler ve karalarda zaman zaman görülen koyu sisler, motorlu taşıtlardan, birkaç metre ilerisinin bile görünmesini engeller. Böyle günlerde gemiler limanlara giriş-çıkış yapamazlar. Özellikle İstanbul Boğazı'nda, Rumeli ve Anadolu kıyıları arasındaki deniz ulaşımı durdurulur. Sisli havanın dağılması beklenir. Bu arada, Çanakkale Boğazı'nda çarpışmalar ve karaya oturmalar şeklinde sık sık gemi kazalarını meydana gelir.

Bu paragrafa uygun başlıklar "Sis" ya da "Koyu Sislerin Yaşama Etkileri"dir. Paragrafın genelinde sisten bahsedildiğinden paragrafa "Sis" başlığı verilebilir. Ayrıca ilk cümledeki sis tanımından sonra koyu sisler ve bu sislerin yaşama etkilerinden bahsedildiğinden paragrafa "Koyu Sislerin Yaşama Etkileri" başlığı da verilebilir.

PARAGRAFTA KONU

Konu; üzerinde söz söylenen, yazı yazılan ya da bir eseri oluşturan düşünce ya da oluşturu. Paragrafın konusu, paragrafta sorulan "Ne anlatılıyor?" sorusuyla bulunabilir.

Örnek

- I. Dünya Savaşı sırasında önemi ciddi anlamda fark edilen hava fotoğrafçılığı, II. Dünya Savaşı'nda ülkeler arasındaki silahlı gücün yanı sıra istihbarat anlamında da birbirlerinin önüne geçebilecekleri bir teknoloji olarak hızla gelişti. Alçak irtifadan yüksek çözünürlükte görüntülerin çekilebilmesi ve yerden gelecek tehditlere karşı konulabilmesi için yetenekli pilotlar hava fotoğrafçılığı uçuşlarında görevlendirildi. Yüksek irtifalardan daha yüksek çözünürlükte görüntülerin çekilebilmesi amaçlandı.

Bu paragrafta hava fotoğrafçılığı hakkında bilgi verilmiştir. Hakkında bilgi verilen, söz söylenen şey konu olduğuna göre bu paragrafın konusu "hava fotoğrafçılığı"dır.

ANLATIM ÖZELLİKLERİ

Bir duyguyu, bir düşüncüyü, bir konuyu söz veya yazıyla bildirmeye anlatım denir. Metinlerin yazılış amaçları anlatım özelliklerini belirleyen asıl unsurlardır. Aynı zamanda metnin yazılış amacı, anlatımda kullanılacak anlatım biçimini ve düşüncüyü geliştirme yollarını da belirler.

ANLATIM ÖZELLİKLERİ

Anlatım
Biçimleri

Düşüncüyü Geliştirme
Yolları

Anlatımda Başvurulan
Yollar

İyi Bir Anlatımda Bulunması
Gerekten Özellikler

ANLATIM BİÇİMLERİ

BETİMLEYİCİ ANLATIM (BETİMLEME)

- Yazarın, gözlemlerine dayanarak oluşturduğu anlatım biçimidir. Kelimelerle resim çizme olarak tanımlanabilir.
- Betimleme “görme” duygusunu esas alır. Varlıkların rengini, biçimini, durumunu dile getirdiği için betimleyici anlatımlarda niteleyici sözcüklere ve benzetmelere sıkça yer verilir.

Örnek

- Eski bir taş köprü geçildikten sonra fakir mahallelere giriyor ve sefalet, bütün dehşeti ve çirkinliğiyle başlıyordu. Ortalarından akan çirkin sularında yarı çıplak çocuklarla çamurdan köpekler, eğri büğrü sokaklar... Tezekten, çamurdan yapılmış yarı yarıya toprağa gömülmüş penceresiz kulübeler...

Parçada yazar gözlem yoluyla izlediği mahalle ve sokakların görsel özelliklerini okuyucuya yansıtmıştır. Sözü edilen mahalle ve sokaklar çamurun yoğun olduğu, bakımsız ve eski yerleşim alanları olarak gözümüzde canlanmaktadır.

Yerebatan Sarnıcı

Örnek Soru

Yaşlı kadın tüm yorgunluğuyla oturdu kaldırımın kenarına. Kuru, küçük yüzünü nasırlı ellerinin arasına alarak düşünmeye koyuldu. Üzerindeki elbise solmuş, yırtılmaya yüz tutmuş olsa da tertemizdi. Cebinden beyaz bir mendil çıkarttı; mendilden de rengarenk şekerler, incecik sesiyle karşı parktaki çocukları çağırıp şekerleri çocuklara dağıttı. Çocukların sevinciyle gülen yüzü görmeye değerdi.

Yukarıdaki parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi ağır basmaktadır?

A) Betimleme

B) Öyküleme

C) Karşılaştırma

D) Açıklama

E) Tanımlama

Çözüm

Soruda verilen parçada yaşlı kadının fiziksel özellikleri okuyucunun zihninde canlanacak şekilde tasvir edilmiştir. Parçayı okuyan kişi “anlatılan yaşlı kadını” zihninde canlandırabilmekte, adeta onu görüyormuş gibi hissetmektedir. Bu durum da betimleyici anlatımın en önemli özelliğidir.

TÜRKÇEDE SESLER

Dilin en küçük birimi sestir. Dildeki sesleri gösteren ve alfabeyi oluşturan işaretlere de harf denir. Türkçede harfler, ünlüler ve ünsüzler olmak üzere iki ana başlığa ayrılır.

ÜNLÜ HARFLER

Ses yolunda bir engele çarpmadan çıkan seslere ünlü denir. Türkçede sekiz ünlü harf vardır:

→ a - e - ı - i - o - ö - u - ü

- Ünlü harfler şu şekilde sınıflandırılır:

	DÜZ		YUVARLAK	
	Geniş	Dar	Geniş	Dar
Kalın	a	ı	o	u
İnce	e	i	ö	ü

ÜNSÜZ HARFLER

Ses yolunda bir engele çarpılarak çıkan seslere ünsüz denir. Türkçede yirmi bir ünsüz harf vardır:

→ b - c - ç - d - f - g - ğ - h - j - k - l - m - n - p - r - s - ş - t - v - y - z

- Ünsüz harfler şu şekilde sınıflandırılır:

	SÜREKSİZ	SÜREKLİ
	Sert	p, ç, t, k
Yumuşak	b, c, d, g	ğ, j, l, m, n, r, v, y, z

ÜNLÜ UYUMLARI

BÜYÜK ÜNLÜ UYUMU

- Bir kelimenin ilk hecesinde kalın bir ünlü (a, ı, o, u) bulunuyorsa diğer hecelerindeki ünlüler de kalın, ince ünlü (e, i, ö, ü) bulunuyorsa diğer hecelerdeki ünlüler de ince olur. Türkçedeki bu duruma büyük ünlü uyumu denir.

Örnekler

- koyun • kuraklık • konuklar • arkadaşlık

Bütün Ünlüleri Kalın

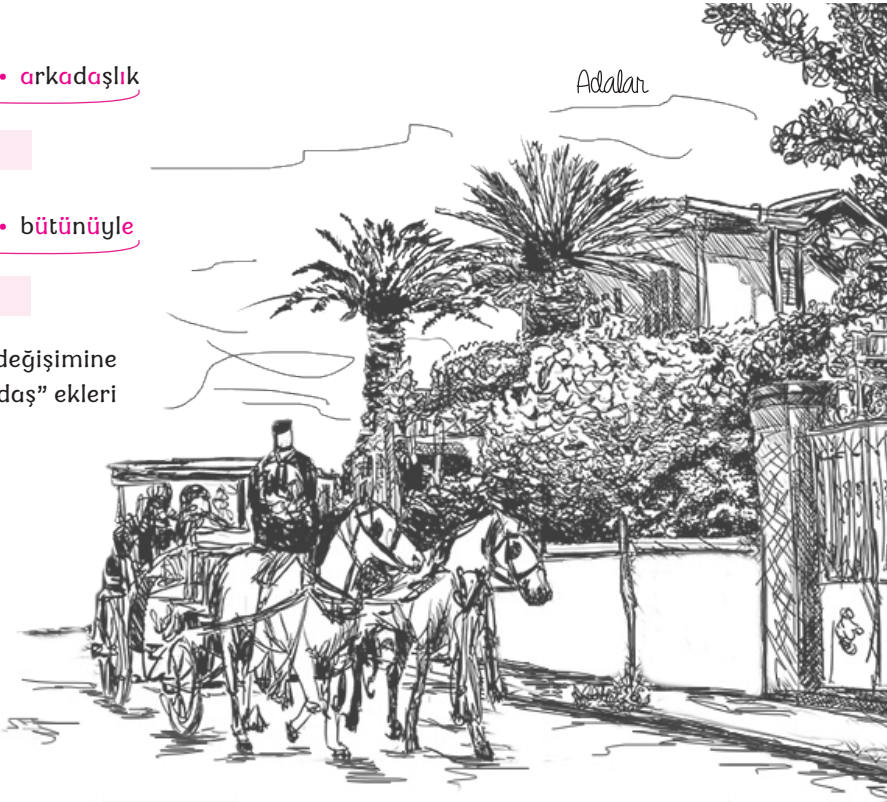
- gözlük • keçeli • ölümsüz • bütünüyle

Bütün Ünlüleri İnce

- Ekler genellikle büyük ünlü uyumuna göre ses değişimine uğrar. Ancak “-ken, -gil, -leyin, -(i)mtırak, -ki, -yor, -daş” ekleri büyük ünlü uyumuna uymaz.

Örnekler

- -ken → alırken, koşarken, bakarken...
- -gil → halamgil, dayımgil, baklagiller...
- -leyin → sabahleyin, akşamleyin...
- -(i)mtırak → yeşilmtırak, ekşimtırak...
- -ki → onunki, yukarıdaki, akşamki...
- -yor → geliyor, biliyor, istiyor, gizliyor...
- -daş → meslektaş, ülküdaş...

YAZIM (İMLA) KURALLARI

Yazım kuralları, dilimizdeki sözcüklerin ya da eklerin yazılış biçimlerini belirleyen kurallardır. Bu kurallar, anlatılmak istenenin -karışıklığa yol açmadan- her okuyanın anlayacağı şekilde aktarılmasını sağlar.

BÜYÜK HARFLERİN KULLANIMI

1. Cümleler büyük harfle başlar.

🌀 Örnekler

- Akıl yürütme, doğru kabul edilen yargılara dayanarak onlardan yeni yargılar çıkarma işlemidir.
- Sanatta özgünlük kendi sesini duyurabilmek demektir.

- Cümle içinde tırnak veya yay ayraç içine alınan cümleler büyük harfle başlar ve sonlarına gerekli noktalama işaretleri konur.
 - Bir yazara “İçinde yaşadığın toplumu, çizilen program gereğince yaşatacaksın!” diyemezsiniz.
 - İtrî'nin doğduğunu tahmin ettiğimiz 1640 yılı, IV. Sultan Murad'ın (Saltanatı 1623-1640 yılları arasındadır.) öldüğü ve tahtın el değiştirdiği yıldır.

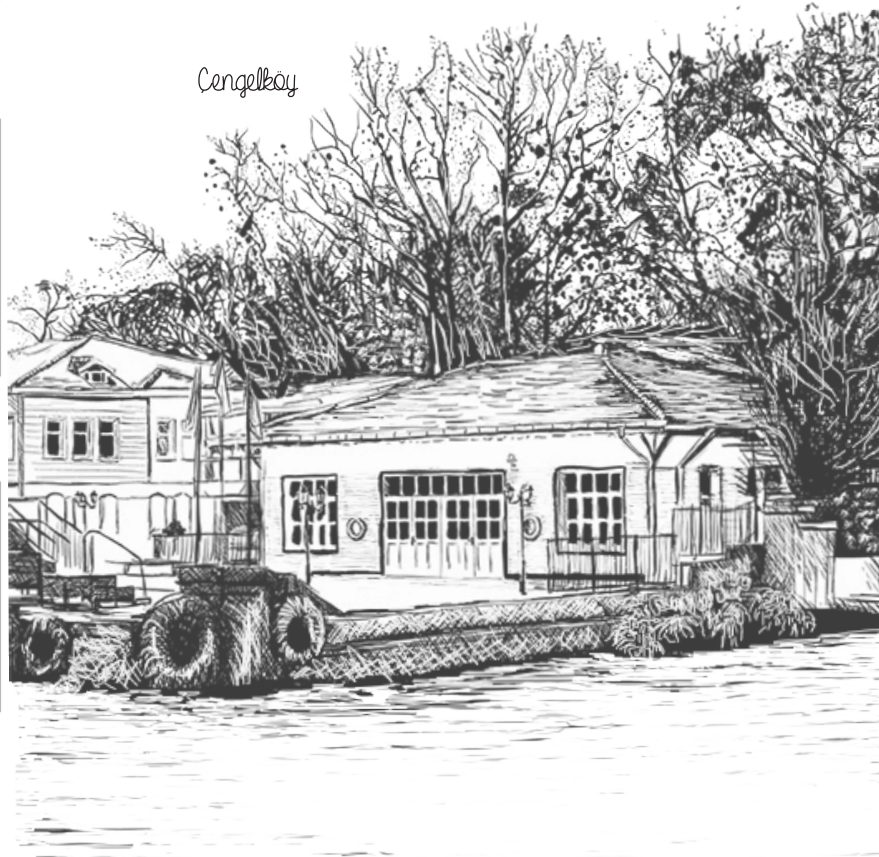
- İki kısa çizgi arasındaki açıklama cümleleri büyük harfle başlamaz.
 - Resimler, yazılmış olanın -şöyle söyleyelim- etrafında dolanmalı.

- İki noktadan sonra gelen cümleler büyük harfle başlar.
 - Tartışmayı şu soruyla devam ettirelim: Bilgi denilen şey neyin bilgisidir?

- İki noktadan sonraki bölüm örnek niteliğinde olup cümle değeri taşımadığında küçük harfle başlar.
 - Bizi de o şeyleri de sürükleyen o güce çeşit çeşit yuvarlak isimler veririz: dünya, yeryüzü, evren...

- Sayılarla başlayan cümlelerde sayılardan sonra gelen sözcük özel ad değilse büyük harfle başlamaz.
 - 2021 yılında Türkiye, olimpiyat oyunlarında ciddi bir başarıya imza attı.

Cengelköy

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Duygu ve düşünceleri daha açık ifade etmek, cümlenin yapısını ve duraklama noktalarını belirlemek, okumayı ve anlamayı kolaylaştırmak, sözün vurgu ve tonlama gibi özelliklerini belirtmek için kullanılan işaretlerdir.

NOKTA (.)

- Bazı kısaltmaların sonuna konur.

Örnekler

- Dr. (doktor), Prof. (profesör), Cad. (cadde), s. (sayfa), Alm. (Almanca)...
- Yeni iş yerimizin adresi: Yeni Mah., Yunus Emre Cad., Koşu Sok., No.:10/5.

- Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.

Örnekler

- 1. (birinci), 2. (ikinci), IV. Murat, 1200. Sokak...
- XIII. yüzyılda Roma İmparatoru II. Frederick, İslam ilimlerinin yakından öğrenilmesi için bir üniversite kurdu.

- Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

Örnek

- İstanbul 29.05.1453 tarihinde fethedilmiştir.

NOT

Tarihlerde ay adları yazıyla da yazılabilir. Bu durumda ay adlarından önce ve sonra nokta kullanılmaz.

Örnekler

- 23 Nisan 1920
- 29 Mayıs 1453

- Arka arkaya sıralandıkları için virgülle veya kısa çizgiyle ayrılan rakamlardan yalnızca sonuncu rakamdan sonra konur.

Örnekler

- 11, 12 ve 13. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.
- Anayasa'nın 1, 2 ve 3. maddeleri gereği bu hükmü uygulamak zorundayız.

- Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

Örnekler

- Saat 19.00'u, maçın başlama anını, bekliyorduk.
- Seninle 18.30'da çarşıda buluşalım.

- Bir yazının maddelerini gösteren rakam ve harflerden sonra konur.

Örnekler

- 1. I. A. a.
- 2. II. B. b.

SÖZCÜKTE YAPI

KÖK

Bir sözcüğün, anlamlı en küçük parçasına kök denir.

Örnekler

- al-
- çarp-
- küçük
- kaç-
- sök-
- dört
- say-
- koç
- kol...
- yat-
- kas

- Türkçe sözcüklerin, özellikle fiillerin kökleri genellikle tek hecelidir.
- Kökler yapı ve kullanım özellikleri bakımından iki farklı türde oluşmuştur. Bunlar isim (ad) ve fiil (eylem) kökleridir.

İSİM (AD) KÖKLERİ

Varlıkları karşılayan sözcüklerden oluşan köklere isim kökleri denir.

- Fiil kökü dışındaki tüm sözcük kökleri (sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç, yansıma, ünlem) isim kökü olarak kabul edilir.

Örnekler

- kitap, hayal, ağaç, iş, ateş, insan, sabır, kalem, duvar, rüya, kötü, eski, sarı, güm, pat...

FİİL (EYLEM) KÖKLERİ

İş, oluş, kılış ya da hareket bildiren sözcüklerin (fiillerin) ek almamış biçimine fiil kökü denir.

- Eylem kökleri yazıda gösterilirken kök sonuna “-mek/-mak” mastarını temsil eden kısa çizgi (-) işareti konulur.

Örnekler

- bak-, sus-, tat-, düş-, gez-, yaz-, sev-, aç-, saç-, koş-, gül-, inan-, ata-...

GÖVDE

- Sözcüğün yapım eki eklendikten sonraki hâlidir.
- Türemiş yapılı sözcükleri ifade eder, en az bir yapım eki barındırır.

Örnekler

- gözlük
- karışık
- yeşilimsi...
- arabacı
- güllü
- dolgun
- aşurelik

► Kök ile gövde arasında anlam ilgisi vardır.

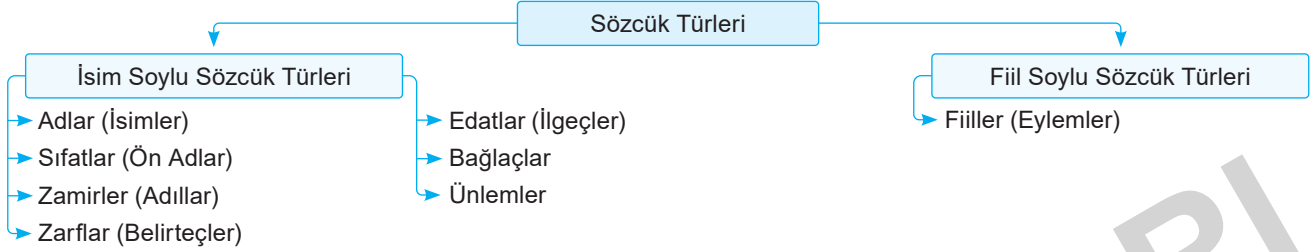

SÖZCÜK TÜRLERİ (İSİM SOYLU SÖZCÜKLER)

BÖLÜM 9

SÖZCÜK TÜRLERİ

Bir araya gelerek duygu, düşünce ve istekleri dile getiren sözcükler; cümle içinde farklı görevlerde kullanılır. Sözcükler cümle içindeki görevlerine göre değerlendirildiğinde de farklı sözcük türleri ortaya çıkar. Bu sözcük türlerinin bir kısmı isim soylu, bir kısmı da fiil soylu olduğundan sözcük türleri iki grupta ele alınır.

ADLAR (İSİMLER)

Canlı ve cansız, görünen ve görünmeyen varlıkları, kavramları simgeleyen sözcüklere ad (isim) denir. Adlar oluşum özelliklerine göre üç başlık altında sınıflandırılır:

VARLIKLARA VERİLİŞLERİNE GÖRE ADLAR

Özel Adlar

- Tek ve kendine özgü olan varlık ve kavram adlarıdır. Özel adların en belirgin yapısal özelliği baş harflerinin büyük yazılmasıdır.

Örnekler

- Volkan, Mesut, Leyla, Gülçin; Afrika, Asya, Amerika; Türkiye, Almanya, Suriye; Ankara, İstanbul, Van; Türkçe, İngilizce, Arapça; İslamiyet, Musevilik; Pamuk, Karabaş, Sarıkız...
- Aşağıdaki başlıklar altında değerlendirilen tüm sözcükler, özel adlardır:
 - ▶ Kişi ad ve soyadları
 - ▶ Ulus, ülke, gezegen, yıldız adları
 - ▶ Dil, din, mezhep, tarikat adları
 - ▶ İl, ilçe, belde, köy, mahalle, sokak, cadde adları
 - ▶ Bölge, kıta, ülke, deniz, okyanus, göl, ırmak, dağ, geçit, ova, yayla adları
 - ▶ Kitap, dergi, gazete, makale adları
 - ▶ Hayvanlara verilen adlar...

Tür Adları

- Aynı türden varlıklar için ortak kullanılan adlardır.

Örnekler

- meyve, kalem, ceket, yol, kız, yağmur, hayal, deniz, gölge, insan...

Kabatas Erkek Lisesi

NOT

Tür adları tek bir varlığı karşılayacak şekilde kullanıldığı zaman özel ad kapsamına girer. Bu durumda baş harfleri büyük yazılır.

TAMLAMALAR

İki ya da daha çok sözcüğün birbirini çeşitli ilgilerle tamamladığı söz gruplarına tamlama denir. Türkçede “sıfat tamlaması” ve “ad (isim) tamlamaları” olmak üzere iki çeşit tamlama vardır.

SIFAT TAMLAMASI

- Bir sıfatın kendisinden sonra gelen bir isimle oluşturduğu tamlamaya sıfat tamlaması denir.
- Sıfat tamlamalarında önce sıfat sonra da isim gelir. Sıfat tamlayan, isim de tamlanandır. Tamlayan da tamlanan da birden çok sözcükten oluşabilir.

Örnekler

- güzel ülke → *sıfat tamlaması*
sıfat isim
(t.yan) (t.nan)
- yaşlı adam → *sıfat tamlaması*
sıfat isim
(t.yan) (t.nan)
- karışık işler → *sıfat tamlaması*
sıfat isim
(t.yan) (t.nan)

Örnekler

- Okulumuza yeni gelen öğrenci Türkiye geneli sınavlarda matematikten defalarca derece yapmış.
- Size söylediğim gibi, bazı kimsesiz çocuklar üzerine araştırma yapacağız.
- Dün akşam Atatürk Kültür Merkezinde seyredilmeye değer oyunlar sergilendi.
- Beyaz elbisesi, simli tacı ve topuklu ayakkabıları ile masallardan fıskırmış bir prensesi andırıyordu.
- Bebeğin kömür karası gözleri, bembeyaz bir teni vardı.
- Sofrada acılı mezelere olmayınca olay çıkarırdı.
- Buluşmamızın üzerinden kaç gün geçti?

Bu cümlelerde altı çizili olan bölümler sıfat tamlamasıdır.

Örnek Soru

O gün yeşil kapıları, çamura bulanmış taşları, başıboş
I II
köpekleri, kıyıdaki sazlıkları çekmek için fotoğraf makinesi
III IV V
yanıma aldım.

Numaralanmış tamlamalardan hangisi tür bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm

V numaralı “fotoğraf makine(si)mi” sözcük grubu iki isimden oluşmuştur ve bir isim tamlamasıdır. Diğer seçeneklerdeki numaralanmış söz grupları ise sıfat ile isimden oluşmuştur ve sıfat tamlamasıdır.

FİLLER (EYLEMLER)

İş, oluş veya hareket bildiren sözcüklere fiil (eylem) denir.

Örnekler

- Gül-, oku-, bak-, sev-, kaç-; çekil-, uyan-, söyle-, kaçır-...

ÇEKİMLİ FİİL

- Kip ve kişi ekleriyle çekimlenmiş fiillere çekimli fiil denir.

Örnekler

- Türk sineması kendi kabuğunu üzerinden atıyor.
- Avrupa'da öğrenim görmek istiyordu.
- Beğendiği makaleleri bir araya getirmiş.
- Son yolculuğuna bugün uğurlanacak.
- Patatesler iyice kızarmış hatta bir kısmı yanmıştı.
- Her gün bir saat yürüyüş yapar.

Bu cümlelerde altı çizili sözcükler çekimli fiildir ve aynı zamanda da buldukları cümlenin yüklemi görevindedir.

- Fiiller yalın hâldeyken mastar ekini (-mek/ -mak) alırlar. Sözlüklerde de mastar eki almış hâlleri bulunur.

Örnekler

- İç(mek), yüz(mek), kır(mak), kaz(mak); karart(mak), kurut(mak), kondur(mak), sildir(mek)...

ANLAMLARINA GÖRE FİLLER

KILIŞ (İŞ) FİİLLERİ

Yapılan işten etkilenen bir nesnenin bulunduğu fiillerdir.

Örnekler

- çiz-, oku-, yaz-, kaz-, sev-, bul-, gör-...
- Bu fiillere yöneltilen "Neyi?, Kimi?" sorularına cevap alınabilir yani kılış fiilleri geçişli fiillerdir.

DURUM FİİLLERİ

Yapılan işten etkilenen bir nesnenin bulunmadığı fiillerdir. Varlığın içinde bulunduğu durumu anlatır.

Örnekler

- yürü-, ağla-, sevin-, otur-, uyu-, uç-...
- Bu fiiller "Neyi?, Kimi?" sorularına cevap vermediklerinden geçişsiz fiillerdir.

OLUŞ FİİLLERİ

Zamanla öznenin yapısında meydana gelen değişmeyi anlatan fiillerdir.

Örnekler

- acık-, büyü-, sarar-, uza-, yaşlan-...
- Oluş fiilleri de "Neyi?, Kimi?" sorularına cevap veremeyen yani geçişsiz olan fiillerdir.

CÜMLENİN ÖGELERİ

Cümlelerde her sözcük veya sözcük grubu bir görev üstlenir. Sözcük veya sözcük gruplarının farklı görevler üstlenmesi sonucunda da cümlenin ögeleri ortaya çıkar.

Cümlenin ögeleri, temel ögeler ve yardımcı ögeler olmak üzere iki başlık altında ele alınır.

› Cümlenin ögeleri bulunurken söz grupları bölünmez. Bu yüzden cümlenin ögeleri bulunurken söz grupları iyi belirlenmelidir.

TEMEL ÖGELER

YÜKLEM

• Kip veya kişi eklerini alarak cümleyi bir yargıya bağlayan sözcük veya sözcük gruplarına yüklem denir.

Örnekler

- Akrabalarını ziyaret etmek için Mardin'e gidecek.
- Yarın hep birlikte buraya gelecekler.
- Bu sabah gökyüzü masmaviydi.
- Yaşlılara saygı, toplumun geçmişine olan saygısını gösterir.
- Şehri bu hâle getiren bir olumsuzluk da çevre kirliliğidir.
- Batı kültürüyle yetişenler yeni bir edebi kuşaktır.
- Kapının önünde oturan yaşlı adam babamın eski şoförüydü.

• Türkçe söz dizimine göre yüklem cümlenin en sonundadır. Ancak devrik cümlelerde yüklem başta ya da ortada yer alır.

Örnekler

- Yol yapımı yaklaşık iki gün sürecekmiş.
- Gidiyorum, sokak ortasında gölgeler büyüterek.
- Birden kapandı birbiri ardınca perdeler.

› Cümlenin temel ögesi yüklemdir. Bu yüzden cümlenin ögeleri bulunurken öncelikle yüklem bulunur. Daha sonra da yükleme çeşitli sorular sorularak diğer ögeler bulunur.

FİİLDE ÇATI

Fiilin cümlede nesne ve özne ile olan ilgisine fiilin çatısı denir. Bu ilgiden dolayı fiil çatısı öznelerine ve nesnelere göre olmak üzere ikiye ayrılır.

› Çatı özelliği yalnızca fiil cümlelerinde aranır. İsim cümlelerinde çatı özelliği aranmaz.

ÖZNE-YÜKLEM İLİŞKİSİ

- Özne; cümlede yüklem bildirdiği, belirttiği işi yapan veya bir oluşa konu olan ögedir.
- Özne-yüklem ilişkisine göre fiiller; etken, edilgen, dönüşlü ve işteş olmak üzere dört başlıkta ele alınır.

ETKEN FİİLLER

- Çatı eki almamış, öznesi belli olan fiillere etken fiil denir. Etken fiillerin kullanıldığı cümlelerde özne gerçek öznedir.

Örnekler

- Sevtap, derslerine zamanında çalışır.

gerçek özne

- Ablam hafta sonu için plan yapmış.

gerçek özne

- Ay, gecenin karanlığına ışık saçıyordu.

gerçek özne

- Son baharda kuşlar güneye göç eder.

gerçek özne

- Müdür Bey toplantıyı ertelemişti.

gerçek özne

Bu örneklerde işi yapan belli olduğundan cümlelerin fiilleri etkindir.

- Gizli öznenin olduğu cümlelerde de yüklem etken çatılıdır.

Örnekler

- Bu oyuncakları senin için aldm.

Bu cümlelerin yüklemi olan “aldım” fiili etkindir. Özne, gizli özne olmasına rağmen işi yapan gerçek kişi (ben) belli olduğundan fiil etken çatılıdır.

- O filmi mutlaka görmelisin.

Bu cümlelerin öznesi, gizli özne olan “sen”dir. Bu durumda eylemin kim tarafından yapıldığı belli olduğundan, fiil etken çatılıdır.

EDİLGEN FİİLLER

- Gerçek öznesi belli olmayan, “-l” ve “-n” edilgenlik eklerinden birini alan ve sözde öznesi bulunan fiillere edilgen fiil denir.
- Edilgen çatılı fiillerde özne tarafından değil de başkası tarafından yapılmaya anlamı vardır.

Örnek

- Hastanın kontrolü son kez yapıldı.

sözde özne

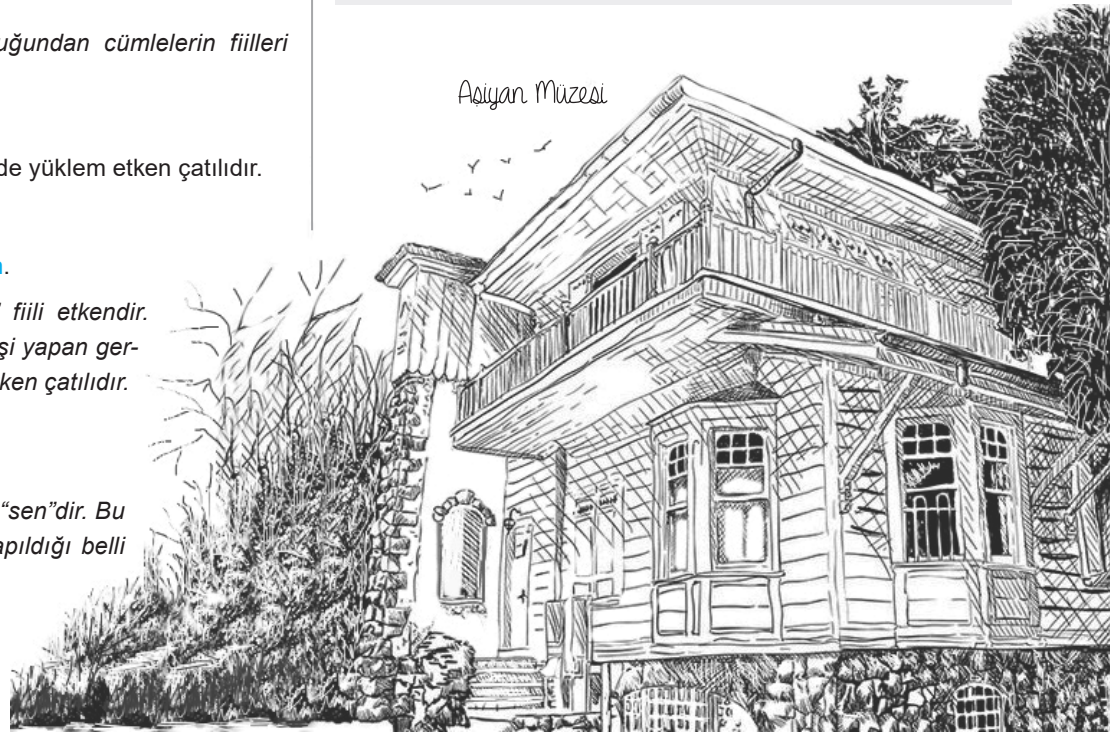
Bu cümlede “-(ı)l” edilgenlik ekini alan “yapıldı” fiili, gerçek özne tarafından değil, başkası tarafından yapıldığından edilgen çatılıdır. Özne, sözde öznedir.

› Edilgen yüklemli cümlelerde işi yapan cümle içinde belirtilmiş olsa da fiil yine de edilgen çatılıdır.

Örnek

- Bu park geçen yıl belediye başkanı tarafından yaptırıldı.

Asiyan Müzesi

CÜMLE TÜRLERİ

Cümle yargı bildiren sözcük ya da sözcük grubudur. Yargı bildiren bu oluşumlar; yüklemelerinin türü, yüklemelerinin yeri, anlamları ve yapılarına göre dört başlıkta ele alınır.

YÜKLEMİN TÜRÜNE GÖRE CÜMLELER

Bir cümlenin yüklemi ya çekimli bir fiil ya da ek fiille çekimlenmiş bir isim olabilir. Buna göre cümleler, yüklem türüne göre ikiye ayrılır.

FIİL (EYLEM) CÜMLESİ

- Yüklemi çekimli fiil olan cümlelerdir. Bu cümlelerde yüklem durumunda olan fiil kip ve kişi ekleri ile çekimlenir.

Örnekler

- Filozoflar, insan psikolojisinin davranışları oluşturmadaki etkilerini araştırmışlardır.
- Dünya kendi eksenini etrafında dönerken aynı zamanda Güneş'in de etrafında döner.
- Romanda kişiler, belirli bir toplumsal çevre içinde ele alınır.
- İnsanların tarih öncesi çağlardan beri bazı ihtiyaçlarını karşılayabilmek için zaman döngülerini takip ettiği ve zamanı ölçtüğü biliniyor.
- Piri Reis'in yapıtları hem dünya ile eş zamanlı çalışmalar hem de 16. yüzyılın seçkin çalışmaları olarak dikkat çeker.

İSİM (AD) CÜMLESİ

- Yüklemi isim soylu bir sözcük veya sözcük öbeği olan cümlelerdir. Bu cümlelerde yüklem, ek fiille çekimlenmiş isim veya isim soylu bir sözcükten oluşur.

Örnekler

- Mahallemizin arka sokaklarında kimsesiz çocuklar vardı.
- Uzun bir yolculuktan sonra Van'daydık.
- İçinde kaybolup gittiğini sandığı bu kalabalık şehirde bir tek tanıdığı bile yoktu.
- Yaşamı güzelleştiren, insanı hayata bağlayan, öz duygularla zenginletiren; edebiyattır.
- O yalnız adamın bize karşı tavırları buz gibiydi.

› Yüklemi fiilimsi olan cümleler isim cümlesi kabul edilir.

ANLATIM BOZUKLUĞU

İyi bir cümlede, anlatılmak isteneni ifade edecek sözcükler dışında gereksiz unsurlara yer verilmez. Ayrıca cümle tek bir anlamı ifade edecek şekilde olur ve dil bilgisi kurallarına uygun bir şekilde oluşturulur. Bu niteliklerde oluşturulmayan cümlelerde anlatım bozukluğu vardır.

Cümlelerdeki anlatım bozuklukları, anlamla ilgili bozukluklar ve yapıyla ilgili bozukluklar olmak üzere iki başlıkta ele alınır.

ANLAMLA İLGİLİ BOZUKLUKLAR

GEREKSSİZ SÖZCÜK KULLANIMI

- Aynı anlama gelen, aynı görevi karşılayan söz veya söz öbeklerinin bir cümlede birlikte kullanılmasından doğan anlatım bozukluğudur.

Örnekler

- Kulağıma eğilerek alçak sesle bir şeyler fısıldadı.

“Fısıldamak” sözcüğü “alçak sesle” ifadesinin anlamını vermektedir.

- Bu yol yaya yürümekle bitmez, bir taksi çağırırsak daha iyi olmaz mı?

“Yaya” sözcüğü “yürümek” ifadesini kapsamaktadır.

- Onlar da beş yıldır karşılıklı mektuplaşıyorlar.

“Mektuplaşma” eylemi “karşılıklı” yapılan bir şeydir.

- Geçmişteki hatıralarımdan yola çıkarak bu öyküleri yazdım.

“Hatıralar” zaten “geçmiş” ile ilgili olan durumları ifade eder.

- Gece uyurken gördüğüm rüyanın gizemli bir işaret olduğunu düşünüyorum.

“Rüya” görme durumu, “uyurken” gerçekleşmektedir.

- Ülkemizin bu yılki ekonomik ve iktisadi kalkınması Avrupa Parlamentosu’nda da gündeme geldi.

“Ekonomik” ve “iktisadi” eş anlamlı sözcüklerdir.

- O günleri daha henüz dün gibi hatırlıyorum.

“Daha” ve “henüz” sözcükleri eş anlamlıdır.

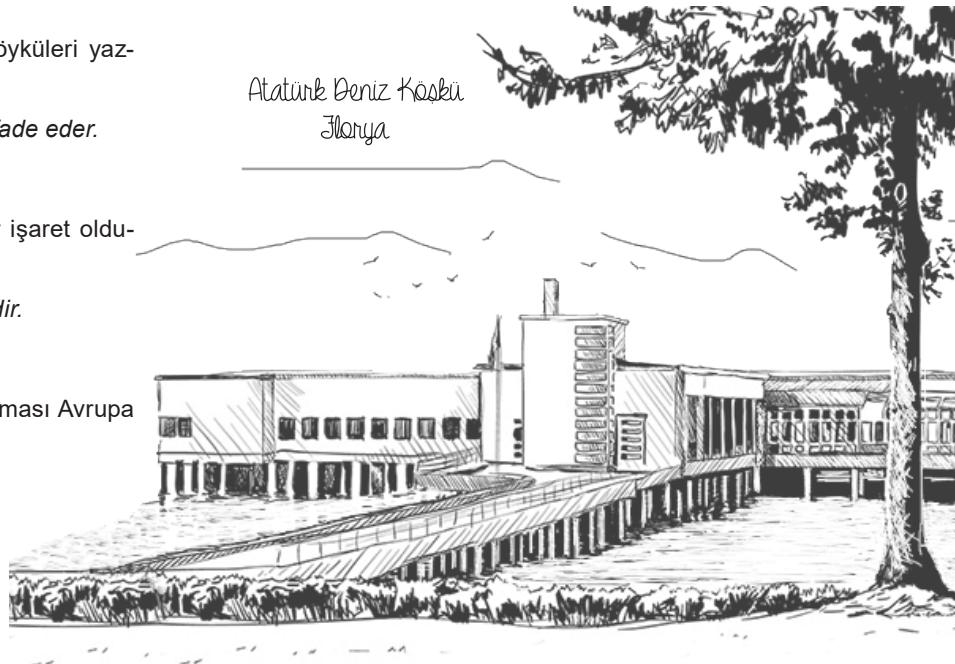
- Aynı anlama gelen ek ve sözcüğün aynı cümlede kullanılması da gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğuna neden olur.

Örnekler

- Bu saatte oraya yalnız gidemem seninle birlikte gitmek istiyorum.
- Türkçede Arapça ve Farsça dillerinden alınmış sözcükler vardır.
- Kış gelmeden önce evin tüm ihtiyaçlarını gidermeliyiz.
- Gönderdiğim yazıyı sanırım henüz okumamış olmalı.
- Bu durum, aldığımız başarısız sonuçlar dan dolayı kaynaklandı.

Bu cümlelerde, altı çizili olan sözcükler ve ekler aynı anlamı karşıladıklarından anlatım bozukluğu vardır.

Atatürk Deniz Keskü
İzonya

SÖZEL MANTIK (SÖZEL AKIL YÜRÜTME)

Mantık, doğru düşünme biçimidir. Veriler üzerinden akıl yürütme yoluyla bir sonuca ulaşma olarak da tanımlanabilir. Son yıllarda birçok sınavda karşılaştığımız sözel mantık ise okuduğunu anlama, analizde bulunma, akıl yürütme, çıkarımlarda bulunma gibi becerileri ölçen soru veya soruları ifade eder.

KPSS’de Sözel Mantık (Sözel Akıl Yürütme)

- 2013’ten günümüze her KPSS sınavında Türkçe bölümü içerisinde verilen bu sorular, bir kurgu ve bu kurguya bağlı 3 veya 4 sorudan (soru sayısı değişebilir) oluşmaktadır. Bu sorular genellikle bağlantılı sorulardır. Sorular birbirinden bağımsız olarak cevaplandırılmalıdır.
- Sorularda adayların problem çözme becerileri ve muhakeme yetileri ölçülmektedir.
- Sorular genel yapı itibarıyla okuma ve okuduğunu anlamaya, analiz yapabilme ve yorumlamaya dayanır.

Sözel Mantık Sorularının Analizi

- Sorular açıklama kısmının yer aldığı bir metin, metinde verilen kurguya dair bilgilerin yer aldığı öncüller ve bu metin ile öncülleri sorgulayan sorulardan oluşmaktadır.

Metin Bölümü

Öncüller Bölümü

Sorular Bölümü

Sözel Mantık Sorularında Yer Alan Bazı Unsurlar

- Mantık sorularında genellikle günlük yaşamla ilgili unsurlara yer verilir. Bunlar daha çok kişiler, yerler, cisimler, ilişkiler, olaylar, yönler, zaman vb. bağlamlarda kurgulanır. Verilenler hayali öğelerdir.

Kişiler: Ali, Aslı, Can, Devran, Ercan, öğretmen, öğrenci, doktor...

Yerler: Ülkeler, iller, evler, duraklar, banklar, meydanlar, havalimanları, sınıflar...

Cisimler: Balon, kalem, çanta, kitap, defter, meyveler, sebzeler...

İlişkiler: Akrabalıklar, evlilikler, komşuluklar, dostluklar, kardeşlikler...

Olaylar: Kursu gitme, yarışa katılma, yolculuk yapma, sergiye gitme...

Yönler: Sağ - sol, doğu - batı, aşağı-yukarı, ileri-geri, kuzey-güney...

Zaman: Yıllar, aylar, haftalar, günler, dakikalar, saniyeler, anlar...

Örnekler

- Ayhan X durağında otobüse binmiş ve bir durak sonra inmiştir.
- Seyhan perşembe günü tek başına nöbette kalmıştır.
- Zeynep ve Tuğrul’un aldığı balonlar yeşil renktedir.
- Cipsler en üst rafta, gofretler en alt raftadır.
- Öğrencilerin ikisi A şubesindedir.

DATA ULTRA SERİSİ

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - Belgegeçer: 0312 342 23 58 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

